

17.63x30.53	1	9	עמוד	כותרת	מקור ראשון -	14/02/2020	71999403-2
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציורו - 80790							

ועדה זו לא הוקמה מעולם. לפיכך הסמכות לדרון ולהכריע בכל סכסוך הנוגע למקומות הקדושים ולאחר הודת בארץ ישראל הוענקה לנציב העליון באופן זמני עד להקמת הוועדה הנוכחת (דבר המלך במועצה על פלשתינה - א"י, המקומות הקדושים 1924).

ובנוגע לבודנהיימר... לאחר מאורעות תרפ"ט (אוגוסט 1929), הוא הצטרף לתנועה הדוויזיוניסטית בראשותו של זאב ז'בוטינסקי ונמנה על חברי המשלחת הדוויזיוניסטית לקונגרס הציוני ה-17 שנערך בבאזל בשנת 1931. בקונגרס זה נרצחה הצעתו של ז'בוטינסקי לה גדרה ברורה כי מטרתה המדינית של התנועה הציונית תהיה השגת רוב יהודי בשטחי ארץ ישראל (משני עברי הירדן) כמנף הכרחי להקמת מדינה יהודית. בתגובה קם ז'בוטינסקי ממושבו וקרא "אין זה קונגרס ציוני", קרע את כרטיס הציר שלו ועזב את הקונגרס עם כל צירי מפלגתו. היה זה הקונגרס הציוני האחרון שבו השתתף בהדגיהימר. בעקבות עליית הנאצים לשלטון בגרמניה הוא עלה לארץ ישראל בשנת 1935 והשתקע בירושלים. לאחר פטירתו נקבר בהר הזיתים הצופה אל מקום המקדש, ועל מצבתו נחקקו המילים "למען ציון לא אחשה, ארץ ישראל לעם ישראל היו חייו".

מאה שנים חלפו מאז הכרותו וכאילו הזמן עמד מלכת: "עלינו לתבוע את זכותנו על הר הבית".

ד"ר דותן גורן, הוא חוקר ארץ ישראל והמקומות הקדושים

לרכישת רחבת הכותל והמשך המאבק למימוש התפילה הפולחן במקום הקדוש. נגד ההאשמות החרוזות ונשנות מצד ההנהגה הערבית שמסגד אליאקצה בסכנה, נקטו המוסדות הלאומיים פעם אחר פעם אפולוגטיקה בטענה כי ליהודים אין כל עניין במקומות הקדושים למוסלמים, אלא בכותל המערבי.

ביוני 1922 פרסמה ממשלת בריטניה את הספר הלבן הראשון, שבו קרעה את עבר הירדן המזרחי משטחו של הבית הלאומי לטובת הקמת אמירות עבר הירדן (לימים הממלכה הירדנית ההאשמית). בטרם חלף חודש נטען בציבור הערבי כי ההסדרות הציוניות מתכננת לנשל את המוסלמים מהר הבית ולקום את בית המקדש. טענות אלה נדחו על הסף בידי ההנהגה הציונית, שהגישה למועצת חברי הלאומיים תזכיר המכחיש זאת מכול וכול. בד בבד פרסם הוועד הלאומי קול קורא לעולם המוסלמי, שבו נחשף דבר השקר המגמתי "ישק ריהם הגיעו לידי כך שהעזו לפרסם ציורים שבהם מצויר דגל עברי על מסגד עומר הקדוש לעם המושל-מי ומכובד גם על העם העברי..." (רואר היום, 7.7.1922, 20.7.1922). בימים הבאים אישרה מועצת חברי הלאומיים את טיוטת נוסח המנרט הבריטי (24.7.1922), שקיבל תוקף רשמי שנה לאחר מכן (29.9.1923). סעיף 14 לכתב המנרט הורה על הקמת ועדה מיוחדת, באישור חבר הלאומיים, לבחינת הוכחות והתביעות של העדות הרתיות השונות לגבי המקומות הקדושים והאתרים הרתיים בארץ ישראל.

זכרו של פעיל ציוני נשכח, מקס בודנהיימר, שהשבוע לפני מאה שנים דרש מחבריו לוועד הפועל הציוני שבהסדרים המדיניים החדשים לא יוותרו על הר הקודש

עלינו לתבוע זכותנו על הר הבית". חדשיים לאחר מכן (24.4.1920) החלט בוועידת סן רמו למסור לבריטניה את השלטון על ארץ ישראל ועבר הירדן המזרחי במנרט. כמו כן החליטה הוועידה לכלול במנרט את הצהרת בלפור (2.11.1917) ולהטיל על בריטניה את האחריות למימושה. אוסישקין, יו"ר "ועד הצירים", בישר את רכב ההחלטה למתפללי בית הכנסת החורבה וכי עקבותיו הורה הרב אברהם יצחק הכהן קוק על ביטול הצום והאבל שהוכרו לזכר קורבנות מאורעות תר"ף בירושלים (4.4.1920). לשמע הידיעה נערכה באופן ספונטני תהלוכה יהודית אל הכותל המערבי, שם נערכה תפילת מנחה ולאחריה פצח הקהל בשירה לאומית ושיר את "התקווה" (רואר היום, 28.4.1920). בקיץ 1920 הקים ועד הצירים ועדה מיוחדת לעיבוד הזומר הנוגע למקומות הקדושים ליהודים בארץ ישראל שתשמש את הוועדה הבין-לאומית שתעסוק "...בגורלם של המקומות הקדושים בארץ ותחליט בנוגע לעתידם". במסגרת זו התבקש "ועד העיר ליהודי ירושלים" (2.7.1920) לאתר את כל המקורות ההיסטוריים "...אשר ביכולתם להעיד על זכויות היהודים על המקדש מות האלה ולבסס את תביעותינו" (הארכיון הציוני המרכזי, L3/388). לשולי התדעיה הלאומית היהודית נדחקה כבר אז התביעה על הר הבית. רדישתו של בודנהיימר לא התקבלה.

בתקופת המנרט הטילה ההנהגה הציונית את יתרה על הכרזת המערבי והתמידה בניסיונות

"בני הרור הצעיר בארץ וכי ציונות ספק אם ידעו מיהו האיש אשר הלך היום לעולמו..." (דבר, 21.7.1940). ד"ר מקס איזידור (יצחק) בודנהיימר (1865-1940), עסק בעריכת-דין, היה ממנהיגי ציוני גרמניה ומראשי הממסד הציוני. בשנת 1897 השתתף בקונגרס הציוני הראשון בבאזל ונבחר לחבר מחברי המועצה הציונית הכללית (תפקיד שבו שימש עד שנת 1921). בשנת 1898 הצטרף למשלחתו של הרצל לארץ ישראל על תקן יועץ משפטי כדי להיפגש עם הקיסר וילהלם השני בירושלים. בודנהיימר התמנה ב-1907 ליו"ר השני של קק"ל ובמלחמת העולם הראשונה פעל להעברת משרדי קק"ל מקלן (גרמניה) להאג (הולנד). לאחר המלחמה התערער מעמדו והוא לא נבחר מחדש לתפקיד. בישיבות הוועד הפועל הציוני בפברואר ובמרץ 1919 ביקש יו"ר "ועד העיר ליהודי ירושלים" דוד ילין (שלימים עמד בראש הוועד הלאומי) להחיש את תביעת ההסדרות הציוניות בסוגיית המקומות הקדושים במסגרת ההסדר המדיני על ארץ ישראל שגורן בוועידת השלום בפריז. "המקומות הקדושים אינם נזכרים בהצעות כלל. ראיתם בעיתונות כי המוסלמים הנוצרים כבר תובעים לעצמם את מקומותיהם הקדושים. אנו חייבים לתבוע קודם כול את כל המקומות הקדושים ההיסטוריים". הגדיל לעשות בודנהיימר בישיבת הוועד הפועל הציוני ב-12.2.1920, לפני מאה שנים בריוק, שהכריז בפני הנוכחים "לכשידובר על המקומות הקדושים,